

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ ТА ДОВКІЛЛЯ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

в.о. директора

Олександр БОНДАР

2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Іноземна мова наукового спрямування

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Галузь знань: 10 Природничі науки

Спеціальність: 101 Екологія

Освітня програма: Екологія

Київ - 2026

Розробники: Горідько Наталія Михайлівна

Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова наукового спрямування»
затверджена на засіданні Центру моніторингу біологічного і ландшафтного
різноманіття

Протокол від “ 05 ” серпня 2026 р. № 1

Керівник Центру _____ Ігор ІВАНЕНКО

Погоджено із гарантом освітньої програми «Екологія»

Тетяна МОРОЗОВА

Схвалено Вченою радою Державної наукової установи «Інститут екологічного
відновлення і розвитку України»

Протокол від “07” серпня 2026 р. № 5-26

Голова Вченої ради _____ Олександр БОНДАР

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Іноземна мова наукового спрямування» полягає у формуванні та розвитку іншомовної комунікативної компетентності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, необхідної для ефективної академічної, наукової та професійної комунікації, опрацювання іншомовних наукових джерел, представлення результатів власних досліджень і участі у міжнародному науковому середовищі

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- формування навичок ефективного використання іноземної мови в академічному та науковому середовищі;
- розвиток умінь читати, розуміти та критично опрацьовувати іншомовні наукові тексти за фахом;
- формування навичок пошуку, відбору, систематизації та узагальнення інформації з іншомовних наукових джерел;
- удосконалення навичок академічного письма, необхідних для підготовки наукових статей, тез, анотацій, рецензій та інших академічних текстів;
- розвиток умінь презентувати результати власних наукових досліджень іноземною мовою;
- формування навичок участі в наукових дискусіях, конференціях, семінарах та інших формах академічної комунікації;
- оволодіння лексикою, термінологією та мовними конструкціями, характерними для наукового стилю та відповідної галузі знань;
- розвиток умінь вести професійну та наукову комунікацію з іноземними дослідниками й представниками міжнародної академічної спільноти;
- формування навичок коректного цитування, реферування та парафразування іншомовних джерел із дотриманням принципів академічної доброчесності;
- розвиток здатності самостійно вдосконалювати іншомовну комунікативну компетентність відповідно до потреб наукової діяльності та професійного розвитку.

знати:

- ✓ основні принципи та особливості академічної і наукової комунікації іноземною мовою;
- ✓ структуру, жанрові та мовностилістичні особливості наукових текстів;
- ✓ основну фахову термінологію та академічну лексику відповідно до напрямку наукового дослідження;
- ✓ правила побудови аргументованого академічного висловлювання;
- ✓ мовні засоби формулювання мети, завдань, методів, результатів і висновків наукового дослідження;
- ✓ принципи реферування, парафразування та цитування іншомовних наукових джерел;
- ✓ вимоги до структури та змісту анотації, тез, наукової статті, доповіді та презентації;
- ✓ правила професійного та академічного листування іноземною мовою;
- ✓ основні принципи участі в міжнародній науковій комунікації;
- ✓ вимоги академічної доброчесності під час використання іншомовних джерел.

вміти:

- ✓ читати та критично опрацьовувати іншомовні наукові тексти за фахом;
- ✓ знаходити, відбирати та систематизувати наукову інформацію з іншомовних джерел;
- ✓ визначати основні положення, аргументи, методи, результати та висновки наукових публікацій;
- ✓ використовувати іншомовну фахову термінологію в усній і письмовій комунікації;
- ✓ реферувати та парафразувати наукові тексти із збереженням їх змісту;
- ✓ готувати анотації, резюме, тези та інші види академічних текстів;
- ✓ структурувати та редагувати науковий текст іноземною мовою;
- ✓ описувати результати наукового дослідження, таблиці, рисунки та графіки;
- ✓ готувати та презентувати результати власного дослідження іноземною мовою;
- ✓ брати участь у наукових дискусіях, ставити запитання та аргументовано відповідати на них;
- ✓ вести професійне та академічне листування;
- ✓ готувати матеріали для участі в міжнародних конференціях, семінарах та інших наукових заходах;

- ✓ застосовувати іншомовні комунікативні навички під час підготовки дисертаційного дослідження та наукових публікацій.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти набудуть додаткових загальних (soft skills), необхідних для професійної діяльності, зокрема:

- критичне мислення – аналіз, зіставлення та оцінювання інформації з різних наукових джерел;
- аналітичне мислення – структурування наукової інформації, встановлення взаємозв'язків та формулювання обґрунтованих висновків;
- комунікаційні навички – чітке та аргументоване представлення наукових ідей в усній та письмовій формі;
- презентаційні навички – структуроване представлення результатів власного дослідження перед професійною аудиторією;
- навички наукової дискусії – аргументоване відстоювання наукової позиції, конструктивне сприйняття запитань і критичних зауважень;
- міжкультурна комунікація – ефективна взаємодія з представниками різних академічних і професійних культур;
- самоменеджмент – планування та організація самостійної роботи, дотримання термінів виконання наукових завдань;
- самонавчання – здатність самостійно вдосконалювати мовні та академічні компетентності відповідно до потреб наукової діяльності;
- командна робота – конструктивна взаємодія під час спільного виконання академічних і наукових завдань;
- академічна доброчесність – відповідальне використання наукової інформації, коректне цитування та дотримання принципів авторства;
- адаптивність – здатність застосовувати іншомовні комунікативні навички в різних академічних і професійних ситуаціях;
- наукова самопрезентація – уміння чітко представляти власні наукові інтереси, результати та дослідницькі компетентності міжнародній академічній спільноті..

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Іноземна мова в академічному та науковому середовищі

Тема 1. Наукова комунікація та академічне середовище

Наукова комунікація як складова професійної діяльності. Академічне середовище та міжнародна наукова комунікація. Представлення себе як дослідника. Науковий профіль, ORCID, профілі в наукометричних базах. Основна фахова та академічна термінологія.

Практичні завдання: представлення наукових інтересів; опис напряму дисертаційного дослідження; підготовка короткого академічного профілю.

Тема 2. Науковий текст: структура, зміст і мовні особливості

Структура наукового тексту. Науковий стиль. Основна термінологія. Логічні зв'язки між положеннями тексту. Засоби аргументації, порівняння, уточнення та узагальнення.

Практичні завдання: аналіз структури наукової статті; визначення ключових положень; робота з фаховою термінологією.

Тема 3. Робота з іншомовними науковими джерелами

Пошук і відбір наукових джерел. Робота з науковими статтями, монографіями, оглядами та матеріалами міжнародних організацій. Стратегії академічного читання. Визначення основної та другорядної інформації.

Практичні завдання: опрацювання наукової статті за фахом; визначення проблеми, мети, методів, результатів і висновків дослідження.

Тема 4. Академічна лексика та наукова термінологія

Фахова термінологія. Академічна лексика. Словосполучення та мовні конструкції, характерні для наукових текстів. Лексичні засоби опису процесів, явищ, методів, результатів та висновків.

Практичні завдання: укладання індивідуального глосарія за темою дисертаційного дослідження; використання термінів у контексті.

Змістовий модуль 2. Академічне письмо

Тема 5. Структура та логіка академічного тексту

Структура наукового тексту. Постановка проблеми. Мета та завдання дослідження. Аргументація. Представлення методів і результатів. Формулювання висновків. Логічна послідовність викладу.

Практичні завдання: аналіз структури наукової публікації; побудова логічної структури власного наукового тексту.

Тема 6. Анотація, abstract і summary

Призначення та структура анотації. Інформативність і стислість. Формулювання мети, методів, основних результатів і висновків. Ключові слова.

Практичні завдання: аналіз анотацій наукових статей; написання англomовного abstract до власного дослідження.

Тема 7. Реферування, парафразування та цитування

Пряме й непряме цитування. Парафразування. Реферування наукових джерел. Інтеграція джерел у власний текст. Академічна доброчесність і запобігання плагіату.

Практичні завдання: реферування наукової статті; парафразування фрагментів наукового тексту; оформлення цитат і посилань.

Тема 8. Написання наукової статті

Структура наукової статті. Заголовок. Вступ. Огляд літератури. Матеріали та методи. Результати. Обговорення. Висновки. Ключові слова. Мовні засоби представлення наукових результатів.

Практичні завдання: аналіз структури статті; підготовка окремих фрагментів власної наукової публікації.

Тема 9. Опис результатів дослідження

Мовні засоби опису результатів. Таблиці, рисунки та графіки. Порівняння показників. Опис тенденцій, взаємозв'язків і відмінностей. Формулювання обережних наукових висновків.

Практичні завдання: опис таблиці або рисунка іноземною мовою; письмове представлення результатів власного дослідження.

Змістовий модуль 3. Усна та професійна наукова комунікація

Тема 10. Усна презентація наукового дослідження

Структура наукової презентації. Представлення проблеми, мети, методів, результатів і висновків. Мовні засоби презентації. Візуалізація наукової інформації.

Практичні завдання: підготовка презентації за темою дисертаційного дослідження; усний виступ іноземною мовою.

Тема 11. Наукова дискусія

Участь у науковій дискусії. Формулювання запитань. Висловлення та обґрунтування позиції. Погодження і заперечення. Уточнення та аргументація. Відповіді на запитання аудиторії.

Практичні завдання: моделювання наукової дискусії; відповіді на запитання за темою власного дослідження.

Тема 12. Міжнародна наукова конференція

Конференційна комунікація. Тези доповіді. Усна доповідь. Постерна презентація. Взаємодія з учасниками конференції.

Практичні завдання: підготовка тез; створення структури усної доповіді або постера; моделювання конференційного виступу.

Тема 13. Професійне та академічне листування

Особливості академічного електронного листування. Звернення, запити, повідомлення, супровідні листи. Листування з редакторами наукових журналів, організаторами конференцій та міжнародними партнерами.

Практичні завдання: написання академічного листа; підготовка листа щодо участі в конференції або науковій співпраці.

Тема 14. Рецензування та академічна комунікація

Структура рецензії. Опис переваг і обмежень наукової роботи. Формулювання зауважень і рекомендацій у коректній академічній формі. Відповідь автора на зауваження рецензента.

Практичні завдання: аналіз рецензії; підготовка короткої рецензії на наукову публікацію; формулювання відповіді на зауваження.

Тема 15. Іноземна мова у міжнародній науковій діяльності

Міжнародне наукове співробітництво. Наукові проєкти та грантові заявки. Академічна мобільність. Міжнародні дослідницькі мережі. Професійна самопрезентація дослідника.

Практичні завдання: опис власного дослідницького проєкту; підготовка короткої презентації наукових інтересів для міжнародного партнера.

Індивідуальна робота здобувача

Індивідуальна робота спрямовується на застосування іншомовних комунікативних навичок безпосередньо до тематики дисертаційного дослідження здобувача.

Основними видами індивідуальної роботи є:

- опрацювання іншомовних наукових джерел за темою дисертації;
- укладання фахового термінологічного словника;
- підготовка анотації та ключових слів до наукової роботи;
- реферування наукової статті;
- підготовка фрагмента наукової статті;
- підготовка усної презентації результатів дослідження;
- підготовка відповідей на потенційні запитання за темою дисертації;
- підготовка академічного листа;
- підготовка тез наукової доповіді.

Методи навчання

Під час викладання дисципліни застосовуються:

- комунікативний метод;
- проблемно-пошуковий метод;
- метод аналізу наукових текстів;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- дискусія;
- рольове моделювання академічних ситуацій;
- презентація;
- індивідуальна та групова робота;
- самостійна робота з іншомовними науковими джерелами;
- цифрові та інформаційні технології навчання.

Форми контролю

Поточний контроль здійснюється шляхом оцінювання:

- виконання практичних завдань;
- роботи з іншомовними науковими текстами;
- усних відповідей та участі в дискусіях;
- письмових академічних текстів;

- презентацій;
- індивідуальних завдань;
- самостійної роботи.

Підсумковий контроль здійснюється у формі, визначеній навчальним планом та робочою програмою дисципліни.

Очікуваний результат вивчення дисципліни

У результаті опанування дисципліни здобувач набуває здатності використовувати іноземну мову як **інструмент наукового дослідження та академічної комунікації**: знаходити й критично опрацьовувати іншомовну наукову інформацію, створювати академічні тексти, представляти результати власного дослідження, брати участь у наукових дискусіях та здійснювати професійну комунікацію з представниками міжнародного наукового середовища.

6. Самостійна робота

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

1. Загальні положення

Самостійна робота є невід'ємною складовою освітнього процесу з навчальної дисципліни «Іноземна мова наукового спрямування» та спрямована на поглиблення і практичне застосування знань, здобутих під час аудиторних занять, розвиток іншомовної комунікативної компетентності та формування навичок використання іноземної мови у науковій діяльності.

Зміст самостійної роботи орієнтований на потреби здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та передбачає опрацювання іншомовних наукових джерел, розвиток навичок академічного письма, підготовку наукових презентацій, участь у професійній комунікації та використання іноземної мови у підготовці дисертаційного дослідження і наукових публікацій.

Самостійна робота виконується протягом семестру відповідно до тем навчальної дисципліни та графіка освітнього процесу. Завдання мають **практичне, аналітичне та комунікативне спрямування**.

Основними формами самостійної роботи є **опрацювання наукового тексту, реферування, академічне письмо, термінологічний глосарій, підготовка анотації, наукова презентація, академічне листування та індивідуальний науковий проєкт**.

2. Мета самостійної роботи

Метою самостійної роботи є формування здатності здобувачів **самостійно використовувати іноземну мову як інструмент наукового пошуку, академічного письма, представлення результатів досліджень та професійної комунікації в міжнародному науковому середовищі**.

Самостійна робота має забезпечити перенесення мовних і комунікативних умінь із навчальної ситуації у реальний контекст наукової діяльності здобувача.

3. Основні завдання самостійної роботи

У процесі виконання самостійної роботи здобувачі повинні:

- самостійно знаходити, відбирати та опрацьовувати іншомовні наукові джерела за темою дослідження;
- удосконалювати навички академічного читання та розуміння наукових текстів;
- оволодівати та систематизувати фахову термінологію іноземною мовою;
- аналізувати структуру та мовні особливості наукових публікацій;
- здійснювати реферування, узагальнення та парафразування іншомовних наукових текстів;
- формувати навички академічного письма;
- готувати анотації, резюме, тези та окремі фрагменти наукових статей;
- розвивати навички опису методів, результатів дослідження, таблиць, рисунків і графіків;
- готувати усні презентації за тематикою власного наукового дослідження;

- удосконалювати навички участі в науковій дискусії;
- практикувати професійне та академічне листування іноземною мовою;
- дотримуватися принципів академічної доброчесності під час використання іншомовних джерел;
- розвивати здатність до самостійного вдосконалення іншомовної комунікативної компетентності.

4. Основні форми самостійної роботи

4.1. Опрацювання іншомовної наукової статті

Здобувач самостійно обирає наукову статтю за тематикою дисертаційного дослідження та здійснює її структурно-змістовий аналіз.

Результат: структурований письмовий аналіз, що містить:

1. бібліографічний опис джерела;
2. тему та актуальність дослідження;
3. мету і завдання;
4. використані методи;
5. основні результати;
6. основні висновки;
7. 10–15 ключових термінів;
8. короткий коментар щодо практичної цінності публікації.

4.2. Фаховий термінологічний глосарій

Здобувач формує індивідуальний глосарій термінів за темою дисертаційного дослідження.

Рекомендований обсяг: 30–50 термінів.

Для кожного терміна зазначаються:

- термін іноземною мовою;
- український відповідник;
- коротке визначення іноземною мовою;
- приклад використання терміна у науковому контексті;
- джерело.

4.3. Реферування наукового джерела

Здобувач готує короткий англomовний реферат наукової статті або іншого академічного джерела.

Орієнтовний обсяг: 150–250 слів.

Реферат має відображати проблему, мету, методи, основні результати та висновки дослідження.

4.4. Академічне письмо

Здобувач готує англomовний фрагмент наукового тексту за темою власного дослідження.

Залежно від етапу підготовки це може бути:

- постановка проблеми;
- обґрунтування актуальності;
- мета та завдання;
- огляд літератури;
- опис методів;
- представлення результатів;
- обговорення;
- висновки.

Орієнтовний обсяг: 250–500 слів.

4.5. Підготовка Abstract

Здобувач готує англomовну анотацію до власної наукової роботи.

Анотація має стисло відображати:

- проблему;
- мету;

- методи;
- основні результати;
- висновки.

Орієнтовний обсяг: 150–250 слів.

4.6. Опис таблиці, рисунка або графіка

Здобувач обирає таблицю, рисунок або графік із власного дослідження та готує його опис іноземною мовою.

У тексті необхідно:

- представити об'єкт аналізу;
- описати основні тенденції;
- порівняти показники;
- визначити суттєві відмінності або взаємозв'язки;
- сформулювати короткий висновок.

4.7. Наукова презентація

Здобувач готує презентацію іноземною мовою за темою дисертаційного дослідження.

Рекомендована структура:

1. назва дослідження;
2. актуальність проблеми;
3. мета та завдання;
4. об'єкт і предмет;
5. методи;
6. основні результати;
7. висновки;
8. перспективи подальших досліджень.

Орієнтовна тривалість: 7–10 хвилин.

4.8. Академічне листування

Здобувач готує один або декілька зразків професійного листування іноземною мовою:

- лист організаторам наукової конференції;
- запит щодо участі у науковому заході;
- лист потенційному міжнародному партнеру;
- супровідний лист до наукової статті;
- відповідь на зауваження рецензента.

4.9. Наукова дискусія

Здобувач готує перелік потенційних запитань і відповідей за темою власного дослідження.

Рекомендований обсяг: 5–10 запитань із відповідями.

Завдання спрямоване на формування здатності презентувати власну наукову позицію, аргументувати результати та реагувати на критичні запитання.

4.10. Індивідуальний науково-мовний проєкт

Підсумковим видом самостійної роботи може бути комплексне завдання, яке об'єднує результати попередніх робіт.

Індивідуальний проєкт включає:

- опрацювання 3–5 іншомовних наукових джерел;
- термінологічний глосарій;
- короткий огляд джерел;
- Abstract;
- фрагмент наукового тексту;
- презентацію результатів;
- підготовку відповідей на потенційні запитання.

Проєкт виконується за тематикою дисертаційного дослідження здобувача.

5. Орієнтовна тематика самостійної роботи

№ Вид самостійної роботи Орієнтовний зміст

№ Вид самостійної роботи Орієнтовний зміст

1	Аналіз наукової статті	Структура, мета, методи, результати, висновки
2	Термінологічний глосарій	Фахова та академічна лексика
3	Реферування	Короткий виклад змісту наукової публікації
4	Парафразування	Переформулювання фрагментів наукового тексту
5	Abstract	Анотація власного дослідження
6	Academic writing	Фрагмент наукової статті
7	Опис даних	Таблиця, рисунок або графік
8	Presentation	Усна презентація результатів дослідження
9	Academic correspondence	Професійне листування
10	Scientific discussion	Запитання та відповіді за темою дослідження
11	Review	Рецензування наукової публікації
12	Individual project	Комплексне представлення наукового дослідження

6. Критерії оцінювання самостійної роботи

Під час оцінювання самостійної роботи враховуються:

- відповідність змісту завданню;
- повнота та якість опрацювання іншомовних джерел;
- правильність використання фахової термінології;
- граматична та лексична коректність;
- логічність і послідовність викладу;
- структурованість академічного тексту;
- аргументованість висновків;
- самостійність виконання;
- дотримання принципів академічної доброчесності;
- здатність застосовувати іншомовні навички безпосередньо у науковій діяльності.

Питання для підсумкового контролю

з навчальної дисципліни «Іноземна мова наукового спрямування»

Теоретичні та теоретико-практичні питання

1. **Academic communication:** поняття, основні форми та особливості наукової комунікації іноземною мовою.
2. **Academic English:** основні характеристики академічного стилю та його відмінності від загальнонавчальної мови.
3. **Scientific text:** структура, логіка побудови та основні мовні особливості наукового тексту.
4. Основні структурні компоненти наукової статті та їх функціональне призначення.
5. Особливості формулювання **research problem, research aim and research objectives**.
6. Особливості представлення **research methods** у науковому тексті.
7. Основні мовні засоби представлення **research results**.
8. Особливості формулювання та представлення **research findings and conclusions**.
9. Фахова термінологія в науковій комунікації: принципи добору та використання термінів.
10. Стратегії ефективного читання та критичного опрацювання іншомовних наукових текстів.
11. Пошук, відбір та оцінювання іншомовних наукових джерел.
12. **Abstract:** структура, зміст, функції та основні вимоги до написання.
13. **Summary and scientific review:** призначення, структура та мовні особливості.

14. Реферування наукового тексту іноземною мовою: основні принципи та послідовність виконання.
15. Парафразування в академічному письмі: мета, принципи та основні мовні засоби.
16. Пряме та непряме цитування в академічному тексті.
17. Академічна доброчесність під час використання іншомовних наукових джерел.
18. **Academic writing**: принципи логічності, послідовності, зв'язності та аргументованості наукового тексту.
19. Засоби логічного зв'язку між частинами наукового тексту (**linking words and cohesive devices**).
20. Особливості опису таблиць, рисунків, діаграм і графіків у наукових текстах.
21. Мовні засоби порівняння, зіставлення та опису тенденцій у науковому тексті.
22. Особливості формулювання наукових тверджень, припущень та обмежень дослідження.
23. **Scientific presentation**: структура, принципи підготовки та мовні засоби наукової презентації.
24. Особливості усного представлення результатів наукового дослідження іноземною мовою.
25. **Scientific discussion**: правила участі в науковій дискусії, формулювання запитань та аргументованих відповідей.
26. Мовні засоби висловлення згоди, незгоди, уточнення та аргументації в академічній дискусії.
27. Особливості професійного та академічного електронного листування.
28. Структура та мовні особливості листа до редактора наукового журналу або організаторів міжнародної конференції.
29. **Peer review**: структура наукової рецензії та мовні засоби формулювання зауважень і рекомендацій.
30. Іноземна мова як інструмент міжнародної наукової комунікації: участь у конференціях, міжнародних проєктах, академічній мобільності та науковому співробітництві.

Практичні завдання до екзамену

Окрім теоретичного питання, доцільно включити до кожного екзаменаційного білета **практичне завдання**, пов'язане з науковою діяльністю здобувача.

1. Прочитати фрагмент наукової статті іноземною мовою та визначити її тему, мету, методи, основні результати й висновки.
2. Підготувати короткий усний переказ наукового тексту.
3. Здійснити реферування запропонованого фрагмента наукової статті.
4. Парафразувати запропонований фрагмент наукового тексту із збереженням його змісту.
5. Визначити та пояснити значення фахової термінології у запропонованому тексті.
6. Підготувати короткий **Abstract** за запропонованим описом наукового дослідження.
7. Сформулювати **research aim and objectives** для запропонованої наукової проблеми.
8. Представити **research methods** іноземною мовою.
9. Описати запропоновану таблицю, рисунок, діаграму або графік.
10. Сформулювати основні результати та висновки за наведеними даними.
11. Відредагувати фрагмент академічного тексту з мовними та стилістичними помилками.
12. Підготувати коротку усну презентацію за темою власного наукового дослідження.
13. Представити актуальність, мету та основні завдання власного дисертаційного дослідження іноземною мовою.
14. Дати відповіді на запитання за темою власного наукового дослідження.
15. Скласти академічний електронний лист за запропонованою ситуацією.
16. Підготувати коротку відповідь на зауваження рецензента.
17. Написати короткий відгук на запропоновану наукову публікацію.
18. Сформулювати 5–7 ключових слів до запропонованої наукової роботи.

19. Здійснити переклад фрагмента наукового тексту з іноземної мови українською із правильним відтворенням фахової термінології.
20. Здійснити переклад фрагмента наукового тексту з української мови іноземною мовою із дотриманням норм академічного стилю.

Рекомендована структура екзаменаційного білета

Екзаменаційний білет складається з трьох завдань:

1. **Теоретичне питання** – перевірка знань з академічної та наукової комунікації.
2. **Практичне завдання** – робота з іншомовним науковим текстом або виконання завдання з академічного письма.
3. **Науково-комунікативне завдання** – усне представлення елемента власного дослідження, презентація, відповідь на запитання або моделювання професійної комунікативної ситуації.

Такий формат дає змогу комплексно оцінити **знання, уміння застосовувати іноземну мову в науковій діяльності та здатність до академічної комунікації**, що відповідає рівню підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Політики дисципліни

Академічна доброчесність. Усі види навчальної та самостійної роботи виконуються здобувачами самостійно з дотриманням принципів академічної доброчесності. Під час використання наукових джерел обов'язковими є коректне цитування, посилання на джерела та дотримання правил академічного письма. Не допускаються плагіат, фальсифікація або фабрикація результатів, видавання чужої роботи за власну та інші порушення академічної доброчесності.

Навчальна активність. Здобувачі беруть активну участь у практичних заняттях, виконують індивідуальні та групові завдання, здійснюють самостійну роботу та дотримуються встановлених термінів її виконання. Основна увага приділяється практичному використанню іноземної мови в академічній та науковій діяльності.

Виконання та подання завдань. Завдання виконуються відповідно до визначених вимог і подаються у встановлені строки. У разі обґрунтованих причин несвоєчасного виконання завдання можливість його повторного подання визначається викладачем відповідно до встановленого порядку.

Мовна практика та комунікація. Під час практичних занять заохочується використання іноземної мови в усній і письмовій комунікації. Помилки розглядаються як складова процесу навчання та використовуються для вдосконалення мовної й академічної компетентності.

Наукова спрямованість навчання. Навчальні завдання максимально пов'язуються з тематикою наукового дослідження здобувача. Це передбачає опрацювання фахових іншомовних джерел, підготовку академічних текстів, презентацій, тез та інших матеріалів, необхідних для наукової діяльності.

Використання інформаційних і цифрових ресурсів. Здобувачі можуть використовувати електронні наукові бази даних, словники, корпуси текстів, системи перевірки граматики та інші цифрові інструменти за умови відповідального використання отриманої інформації та самостійного контролю її достовірності. Використання інструментів штучного інтелекту не звільняє здобувача від відповідальності за зміст, достовірність і самостійність виконаної роботи.

Оцінювання. Оцінювання здійснюється на основі визначених критеріїв з урахуванням правильності й доречності використання іноземної мови, змістової повноти, логічності, аргументованості, самостійності виконання та якості представлення результатів. Здобувач має право отримувати інформацію щодо критеріїв оцінювання та результатів виконаних завдань.

Толерантність і академічна взаємодія. Учасники освітнього процесу дотримуються принципів взаємної поваги, професійної етики, академічної свободи та конструктивної

комунікації. Не допускаються прояви дискримінації, упередженого ставлення, образливі висловлювання та поведінка, що перешкоджає освітньому процесу.

Індивідуальна освітня траєкторія. Здобувач може обирати тематику окремих індивідуальних завдань відповідно до напрямку дисертаційного дослідження за погодженням із викладачем. Це сприяє формуванню індивідуального академічного та професійного словника і практичному застосуванню іншомовних навичок у науковій діяльності.

ЛІТЕРАТУРА ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. Bailey, S. (2018). *Academic writing: A handbook for international students* (5th ed.). Routledge.
2. Swales, J. M., & Feak, C. B. (2012). *Academic writing for graduate students: Essential tasks and skills* (3rd ed.). University of Michigan Press.
3. Wallwork, A. (2016). *English for writing research papers* (2nd ed.). Springer.
4. Glasman-Deal, H. (2020). *Science research writing: For non-native speakers of English* (2nd ed.). Imperial College Press.
5. Cargill, M., & O'Connor, P. (2021). *Writing scientific research articles: Strategy and steps* (3rd ed.). Wiley-Blackwell.
6. Day, R. A., & Gastel, B. (2012). *How to write and publish a scientific paper* (7th ed.). Greenwood.
7. Sword, H. (2012). *Stylish academic writing*. Harvard University Press.
8. Murray, R. (2017). *How to write a thesis* (4th ed.). Open University Press.

Додаткова література

9. Hyland, K. (2019). *Second language writing*. Cambridge University Press.
10. Hyland, K. (2009). *Academic discourse: English in a global context*. Continuum.
11. Paltridge, B., & Starfield, S. (2016). *Getting published in academic journals: Navigating the publication process*. University of Michigan Press.
12. Swales, J. M. (2004). *Research genres: Explorations and applications*. Cambridge University Press.
13. Hartley, J. (2008). *Academic writing and publishing: A practical handbook*. Routledge.
14. Hewings, M. (2013). *Advanced grammar in use: A reference and practice book for advanced learners of English* (3rd ed.). Cambridge University Press.
15. McCarthy, M., & O'Dell, F. (2016). *Academic vocabulary in use* (2nd ed.). Cambridge University Press.
16. Schimel, J. (2012). *Writing science: How to write papers that get cited and proposals that get funded*. Oxford University Press.

Наукові та інформаційні ресурси

17. **Crossref.** Реєстр цифрових ідентифікаторів DOI та бібліографічної інформації наукових публікацій.
18. **DOAJ (Directory of Open Access Journals).** Міжнародний каталог наукових журналів відкритого доступу.
19. **PubMed.** База даних наукових публікацій у галузях біомедицини та наук про життя.
20. **ScienceDirect.** Наукова інформаційна платформа Elsevier.
21. **Springer Nature Link.** Платформа наукових публікацій Springer Nature.
22. **Web of Science Core Collection.** Міжнародна наукометрична та бібліографічна база даних.
23. **Scopus.** Міжнародна бібліографічна та реферативна база даних наукових публікацій.
24. **ORCID.** Міжнародний реєстр унікальних ідентифікаторів дослідників.
25. **Google Scholar.** Пошуковий сервіс для наукової літератури та бібліографічної інформації.

Онлайн-ресурси для академічної англійської мови

26. **Academic Phrasebank.** The University of Manchester. Ресурс мовних конструкцій для академічного письма.
27. **Purdue Online Writing Lab (OWL).** Purdue University. Ресурс з академічного письма, цитування та академічної комунікації.
28. **Cambridge Dictionary.** Cambridge University Press & Assessment. Академічний і загальномовний словник.
29. **Merriam-Webster Dictionary.** Онлайн-ресурс для роботи з лексикою та значеннями слів.
30. **Oxford Learner's Dictionaries.** Oxford University Press. Ресурс для роботи з академічною та загальною лексикою.